

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 6To/50/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 0020010028
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 08. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Kohutová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2020:0020010028.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Kohutovej a sudcov JUDr. Mareka Dudíka a JUDr. Jána Slovinského, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 18. augusta 2020, v trestnej veci obvineného Ing. U. X. pre prečin sprenevery podľa § 213 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zák., o sťažnosti prokurátora okresnej prokuratúry a poškodenej strany Lesy SR, š.p., Odštepny závod Sobrance, proti uzneseniu Okresného súdu Michalovce zo dňa 6.5.2020 sp.zn. 4T/4/2020 takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. z a m i e t a sťažnosť prokurátora okresnej prokuratúry.

Podľa § 193 ods. 1 písm. b) Tr. por. z a m i e t a sťažnosť poškodeného Lesy Slovenskej republiky, š.p., Odštepny závod Sobrance.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením okresný súd podľa § 241 ods. 1 písm. c/ Tr. por. s poukázaním na § 215 ods. 1 písm. b/ Tr. por. zastavil trestné stíhanie proti obvinenému Ing. U. X., nar. XX.XX.XXXX v Sobranciach, trvale bytom Hlivišťa č. X pre prečin sprenevery podľa § 213 ods. 1,2 písm. a/ Tr.zák. na tom skutkovom základe, že

ako zamestnanec spoločnosti Lesy Slovenskej republiky, š.p., Odštepny závod Sobrance, so sídlom Kúpeľská 69, Sobrance si dňa 16.02.2018 od svojho zamestnávateľa zapožičal na súkromný účel, na dobu neurčitú malotraktor zn. MT8-132,30, pluh s príslušenstvom, rotavátor AKE152, kosačku SB 1200, kde prevzatie týchto vecí potvrdil svojim podpisom v knihe zapožičaných vecí, pričom tieto nevrátil aj napriek tomu, že v dňoch 10.06.2019 a 11.06.2019 mu boli prostredníctvom mailových správ doručené výzvy, aby zapožičané veci vrátil do 12.06.2019, pričom tak neurobil, čím svojím konaním spôsobil pre Lesy Slovenskej republiky, š.p., Odštepny závod Sobrance, škodu vo výške 2.927,90 €,

pretože nie je tento skutok trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonom stanovenej lehote sťažnosť prokurátor okresnej prokuratúry. Sťažnosť podala aj poškodená strana Lesy Slovenskej republiky, š.p., Odštepny závod Sobrance.

Prokurátor v písomných dôvodoch sťažnosti poukázal na tieto skutočnosti:

Okresný súd svoje rozhodnutie zdôvodnil tým, že v danom prípade ide výlučne o civilnoprávny spor, pričom nie sú dané obligatórne znaky skutkovej podstaty trestného činu a to tak objektívna ako subjektívna stránka obvineného Súd zároveň poukazuje na subsidiaritu trestnej represie, princíp „ultima ratio“.

S uvedeným rozhodnutím súdu sa však nestotožňuje a má za to, že boli splnené všetky zákonné podmienky na podanie obžaloby, pretože konanie obvineného naplnilo obligatórne znaky skutkovej podstaty trestného činu sprenevery.

Podľa § 213 ods. 1, 2 písm. a) Tr. zák., sa prečinu sprenevery dopusti ten, kto si prisvojí cudziu vec, ktorá mu bola zverená, a spôsobí tak na cudzom majetku škodu väčšiu škodu.

Tak ako už súd v odôvodnení uznesenia konštatuje, trestný čin je z pohľadu právnej teórie definovaný komplexom objektívnych a subjektívnych znakov, ktoré v súhrne vytvárajú skutkovú podstatu konkrétneho trestného činu. Vznik trestnoprávnej zodpovednosti je podmienený záverom, že v skutku ako reálne prejavujúcom sa dejí možno spoľahlivo identifikovať prítomnosť všetkých obligatórných znakov príslušnej skutkovej podstaty trestného činu. Rovnako medzi konaním páchatel'a trestného činu a následkom spôsobeným trestným činom musí byť príčinná súvislosť, ktorej vývoj musí byť zahrnutý zavinením aspoň v hrubých rysoch. Príčinná súvislosť medzi konaním páchatel'a a následkom sa neprerušuje ani vtedy, ak ku konaniu páchatel'a pristúpi aj ďalšia skutočnosť, ktorá spolupôsobí pri vzniku následku, ak konanie páchatel'a zostáva takou skutočnosťou, bez ktorej by k následku nebolo došlo.

Pre spáchanie trestného činu sprenevery podľa § 213 ods. 1 Tr. zák. je nevyhnutné, aby bola páchatel'ovi zverená cudzia vec, s ktorou je povinný naložiť určitým spôsobom, pričom v rozpore s týmto určením, si túto vec ponechal, teda ju vyňal z dispozície jej vlastníka, oprávneného držiteľa a spôsobil tak aspoň malú škodu. K naplneniu zákonných znakov skutkovej podstaty trestného činu sprenevery ale nie je nutné, aby páchatel' jednal s úmyslom prisvojenia si cudzej zverenej veci obstarat' sebe alebo inej osobe trvalý prospech, de facto, aby konal v úmysle „obohatiť seba resp. iného" tak ako to je napr. u trestného činu podvodu podľa § 221 Tr. zák.

O prisvojenie si cudzej veci tak pôjde aj v prípadoch, kedy páchatel' so zverenou vecou nakladá (disponuje) v rozpore s účelom zverenia, čím tento základný účel (t.j. dočasné prenechanie veci inej osobe) marí, to znamená, že výkonom kvázi vlastníckych oprávnení znemožňuje trvalé navrátiť vec vlastníkovi.

K takémuto zmareniu základného účelu zverenia musí taktiež smerovať aj úmysel páchatel'a (či už priamy alebo nepriamy) a z konania páchatel'a musí byť zrejmý. Nie je pritom rozhodné, či úmysel páchatel'a, naložiť s vecou tak, že bude znemožnené jej vrátenie, vznikne už pri samotnom zverení veci alebo až neskôr.

V prípade, že páchatel' ignoruje podmienky, za akých mu bola vec zverená a so zverenou vecou nakladá celkom podľa vlastného uváženia (vykonáva kvázi vlastnícke práva), kedy vec odloží na mieste, ku ktorému nemá priamy dosah, dohľad, viac sa o vec a jej stav nezaujíma, de facto ju „zašantročil" a ponechal vlastnému osudu, je možné konštatovať, že túto vec si prisvojil, nakoľko ju odňal s dispozície oprávnenej osoby, ktorá sa takto márne domáha jej vrátenia.

Osoba, ktorej boli veci zverené si musí byť vedomá, že spôsob akým s vecami naloží, vystavuje cudzí majetok reálnemu nebezpečenstvu vzniku škody, pričom v tomto konkrétnom prípade možno nepochybne vyvodit' záver, že obvinený bol so spôsobením škody za vyššie opísaných okolností uzročený. Keďže osoba, ktorej boli veci zverené poznala rozhodné skutočnosti (podmienky za akých jej boli veci zverené), je takto možné vysloviť názor, že jej zavinenie zahrňovalo nie len prisvojenie si cudzích vecí, ale taktiež spôsobenie škody na cudzom majetku.

Za týchto okolností nešlo o konanie nedbanlivostného charakteru, ale o vedomé opustenie cudzích zverených vecí s vedomím, že môže dôjsť k ich poškodeniu, strate či odcudzeniu. To znamená, že jednanie obvineného je potrebné vnímať ako vedomé spôsobenie škody na majetku vlastníka vecí, ktorého sa dopustil v nepriamom úmysle.

Podľa názoru prokurátora, obvinenie voči Ing. U. X. bolo vznesené zákonne, rovnako aj obžaloba bola podaná zákonne a to po vyhodnotení všetkých získaných dôkazov jednotlivo a v ich súhrne, čím bol preukázaný odôvodnený záver, že sa tohto protiprávneho konania dopustil on.

Z vyššie uvedených dôvodov preto navrhuje, aby Krajský súd v Košiciach zrušil napadnuté uznesenie Okresného súdu Michalovce o zastavení konania a vec vrátil okresnému súdu na nové prejednanie a rozhodnutie

Poškodená strana v podanej sťažnosti namieta nesprávnosť výroku o náhrade škody, resp. z dôvodu, že vo vyššie uvedenom uznesení výrok o náhrade škody absentuje. Tvrdí že nárok na náhradu škody uplatnila riadne a včas. Tým, že súd v napadnutom uznesení nerozhodol o jej nároku na náhradu škody, došlo k porušeniu ustanovení Trestného poriadku.

Podľa § 288 odsek 3 Trestného poriadku per analógiám súd poškodeného, ktorý si uplatnil nárok na náhradu škody, odkáže na náhradu škody na civilný proces alebo na konanie pred iným príslušným orgánom.

Poškodená strana navyše dodáva, že z doteraz vykonaného dokazovania v prípravnom konaní žiadnym spôsobom nie je možné vyvodiť záver o tom, že sa skutok nestal a preto nie je možné zastaviť trestné stíhanie, pretože takéto rozhodnutie nemá oporu vo vykonanom dokazovaní.

S názorom súdu, že: „Súd navyše v uvedenom prípade poukazuje na výpovede obvineného, ale aj vyššie uvedených svedkov, z ktorých nikto nepotvrdil, aby obvinený na škodu poškodeného si úmyselne neoprávnene prisvojil cudziu vec, resp. aby mal takýto úmysel to urobiť, aby predmetnú vec niekomu predal, odovzdal, resp. aby úmyselne skrýval takúto vec s úmyslom ju nevrátiť poškodenému a privlastniť si ju, sa poškodený v celom rozsahu nestotožňuje a poukazuje na tú skutočnosť, že obvinený predmetné veci do dnešného dňa nevrátil, čím podľa neho došlo k naplneniu subjektívnej stránky trestného činu sprenevery.

Subjektívna stránka, vo všeobecnosti predstavuje vnútorný vzťah páchatel'a k vlastnému protiprávnemu konaniu a jeho následkom. V prípade trestného činu sprenevery, subjektívna stránka spočíva v úmyselnom konaní páchatel'a. Páchatel' vo väčšine prípadov v momente odovzdania veci do dispozície neuvažuje o jej nevrátení. Tento úmysel sa objaví až neskôr, a to z rôznych subjektívnych dôvodov.

Zároveň je poškodená strana toho názoru, že záujem, aby si účastníci konaní so súkromnoprávnym rozmerom sami strážili svoje práva, nemožno povýšiť nad záujem na predchádzaní pred páchaním trestných činov, inak by sa trestné právo minulo svojim účinkom.

Poškodená strana naďalej trvá na tom, že konanie zo strany Ing. U. X. jednoznačne napĺňa všetky znaky skutkovej podstaty trestného činu sprenevery podľa § 213 ods. 1, 2 písm.a) Tr. zák.

Z vyššie uvedených dôvodov preto nesúhlasí so zastavením trestného stíhanie v horeuvedenej trestnej veci a navrhuje, aby Krajský súd v Košiciach zrušil napadnuté uznesenie a vec vrátil Okresnému súdu v Michalovciach, aby vo veci znova konal a rozhodol.

Krajský súd na podklade sťažnosti prokurátora v zmysle § 192 ods. 1 Tr. por. preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť a konanie predchádzajúce tomuto výroku napadnutého uznesenia a zistil, že sťažnosť nie je dôvodná.

Hneď v úvode je potrebné uviesť, že s prihliadnutím na tú skutočnosť, že prvostupňové a sťažnostné konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok a preto odôvodnenie rozhodnutia prvostupňového súdu a sťažnostného súdu nemožno posudzovať izolovane, ale komplexne, nie je efektívne a účelné v tomto rozhodnutí znovu podrobne poukazovať na skutočnosti už uvádzané v napadnutom rozhodnutí, pretože toto rozhodnutie je veľmi podrobné a vo všetkých ohľadoch presvedčivé.

Krajský súd sa so závermi uvedenými v napadnutom uznesení plne stotožňuje.

Vzhľadom ale na argumentáciu prokurátora uvedenú v ním podanej sťažnosti je potrebné uviesť, že z vykonaných dôkazov orgánmi činnými v trestnom konaní v štádiu prípravného konania mal súd preukázané, že obvinený Ing. U. X. si dňa 16.2.2018 na neurčitú dobu od svojho zamestnávateľa Lesy Slovenskej republiky, š.p., Odštepny závod Sobrance, zapožičal malotraktor zn. MT8-132,30,

pluh s príslušenstvom, rotavátor AKE152, kosačku SB 1200 pričom tieto veci nevrátil napriek výzve zamestnávateľa zo dňa 10.6.2019 a 11.6.2019 ale dňa 19.6.2019 zamestnávateľovi oznámil, že malotraktor bol pravdepodobne odcudzený neznámym páchatelom.

Krajský súd sa preto stotožňuje s vysloveným názorom prvostupňovým súdom v napadnutom uznesení, že samotné nevrátenie požičanej veci v dohodnutom čase podľa zmluvy, resp. po vyzvaní oprávnenou osobou na jej vrátenie bez ďalších preukázaných skutočností nemôže znamenať, že sa jedná o trestný čin sprenevery.

Pri sprenevere si páchatel prisvojuje cudziu vec, ktorá mu bola zverená. Môže pritom samozrejme ísť aj o vec požičanú páchatelovi inou osobou.

Páchatel si prisvojuje cudziu vec, ktorá mu bola zverená, ak s ňou naloží v rozpore s účelom zverenia a tak zmarí základný účel zverenia takým spôsobom, že znemožňuje veriteľovi natrvalo navrátiť vec pôvodnému určeniu. Formy takéhoto konania sú rôznorodé, napr. predaj zverenej veci, nevrátenie, ukrytie veci v prípade, ak si ju chce páchatel nechať pre seba, neoprávnené požičanie veci inej osobe, svojvoľné zlikvidovanie uvedenej veci a pod.

Pokiaľ prokurátor v podanej sťažnosti konštatuje, že o prisvojenie si cudzej veci pôjde aj v prípadoch, kedy páchatel so zverenou vecou nakladá (disponuje) v rozpore s účelom zverenia, čím tento základný účel (t.j. dočasné prenechanie veci inej osobe) marí, to znamená, že výkonom, kvázi vlastníckych oprávnení znemožňuje trvalé navrátiť vec vlastníkovi s vysloveným právnym názorom prokurátorom súhlasí aj sťažnostný súd, ale zároveň uvádza, že v posudzovanej trestnej veci na základe vykonaných dôkazov orgánmi činnými v trestnom konaní nebolo preukázané, aby obvinený Ing. U. X. dočasne prenechal požičané veci uvedené v skutku obžalobného návrhu podanej obžaloby inej osobe.

Rovnako z týchto dôkazov nevyplýva, aby obvinený Ing. U. X. ignoroval podmienky, za akých mu bola vec zverená a s vecou nakladal celkom podľa vlastného uváženia.

Z trestného spisu nevyplýva, aby boli stanovené pri požičiavaní malotraktora zn. MT8-132,30, pluhu s príslušenstvom, rotavátora AKE152, kosačky SB 1200 akékoľvek bližšie podmienky obvinenému jeho zamestnávateľom. Vyššie uvedené veci boli obvinenému Ing. U. X. jeho zamestnávateľom požičané po súhlase zamestnávateľa a zaevidovaní v príslušnej evidencii, ktorú za účelom požičania viedol.

Zároveň treba uviesť, že obvinený Ing. U. X. býva v objekte patriacom Lesnému závodu Sobrance, takže zamestnávateľ, keď požičiaval predmetné trestné veci obvinenému poznal aktuálnu situáciu areálu Hájenky v Hlivištiach, najmä že táto je oplotená len v rozsahu 1/3 pozemku a že na pozemku sa nachádza aj rozsiahly objekt - garáž, ktorý sa ale nedá uzamknúť, pretože nie je ešte dokončený, a teda zamestnávateľ obvineného vedel, že požičané veci sa budú nachádzať v tomto areáli.

Z uvedených dôvodov preto nemožno konštatovať, aby obvinený Ing. U. X. tým, že malotraktor zn. MT8-132,30, pluh s príslušenstvom, rotavátor AKE152, kosačku SB 1200 zaparkoval v uvedenej garáži „ho zašantročil a ponechal vlastnému osudu“, to zn. vedome opustil cudziu zverenú vec, pričom bol uzrozumený, že môže dôjsť k jej poškodeniu, strate, či odcudzeniu a tým aj spôsobeniu škody.

Obvinený Ing. U. X. odstaviť malotraktor zn. MT8-132,30, pluh s príslušenstvom, rotavátor AKE152, kosačku SB 1200 v objekte, ktorý sa nachádza v tom istom areáli, ako býval obvinený a v ktorom boli uložené aj ďalšie veci, teda nie mimo jeho dosahu, a preto nie je možné tvrdiť, aby ho svojvoľne ponechal mimo svoj dosah, na mieste, kde umožnil jeho odcudzenie bližšie neurčenou osobou a tým konaním si prisvojil cudziu vec a spôsobil tak väčšiu škodu.

V tejto súvislosti je potrebné zobrať zreteľ aj na ďalšie okolnosti, ktoré nasledovali potom, čo obvinený Ing. U. X. zistil, že mohlo dôjsť k odcudzeniu uvedeného malotraktora, to znamená, že urobil opatrenia spojené s nájdením malotraktora, oslovil starostu obce v súvislosti kamerovým záznamom obce, či na tomto nebol zachytený uvedený malotraktor alebo prípadne páchatel, ktorý ho mal odcudziť, ďalej na pozemku umiestnil fotopascu, pre prípad, ak by sa páchatel vrátil pre príslušenstvo k malotraktoru a taktiež malotraktor hľadal po okolí obce.

Zhrnúc uvedené sťažnostný súd má zato, že v predmetnej trestnej veci ide o civilnoprávny vzťah, ako správne na to poukázal v napadnutom uznesení aj prvostupňový súd.

Sťažnostný súd sa zároveň stotožnil s vysloveným právnym názorom prvostupňového súdu, že trestné právo má miesto len tam kde sú iné prostriedky ochrany práv fyzických a právnických osôb vyčerpané, neúčinné, alebo nevhodné, pričom štát tieto prostriedky (trestného práva) môže uplatňovať len na báze zdržanlivosti, t.j. tam kde iné nástroje práva zlyhali alebo sú neefektívne a neadekvátne. V konkrétnych prípadoch je preto mimoriadne dôležité zohľadniť mimotrestné právne normy a skutočnosti, že posudzované konkrétne prípady sa môžu dotýkať zmluvných vzťahov a to najmä obchodných, resp. civilnoprávnych medzi subjektami súkromného práva, charakterizovaných vysokým stupňom uplatnenia autonómie vôle zmluvných strán.

Krajský súd zvyrazňuje, že trestné právo má z podstaty princípu ultima ratio miesto iba tam, kde iné prostriedky z hľadiska ochrany fyzických a právnických osôb sú vyčerpané, neúčinné, alebo nevhodné. Ochrana má byť v prvom rade uplatňovaná prostriedkami práva občianskeho, obchodného, či správneho, a iba tam, kde porušenie chránených vzťahov naplňuje znaky konkrétnej skutkovej podstaty trestného činu, to ale nie je prípad v tejto trestnej veci, je na mieste uplatňovať trestnú zodpovednosť.

K sťažnosti poškodenej strany Lesy Slovenskej republiky, š.p., Odštepny závod Sobrance, krajský súd považuje za potrebné uviesť, že z ustanovenia § 241, ods. 4 Tr. por. vyplýva, že proti rozhodnutiu uvedenému v § 241 ods. 1 písm. a) až h) môže prokurátor a obvinený podať sťažnosť, ktorá má, ak nejde o prerušenie trestného stíhania odkladný účinok. To potom znamená, že poškodený nie je osobou oprávnenou na podanie sťažnosti vo vyššie uvedených prípadoch a preto krajský súd sťažnosť poškodenej strany zamietol ako sťažnosť podanú neoprávnenou osobou.

Z vyššie uvedených dôvodov krajský súd rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.

Kanc.:

- opíš
- založ zb. sp.
- vyznač ako skonč.
- 1x KP-tu
- spis zašli OS

V zmysle Vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR č. 482/2011 Z.z. o zverejňovaní súdnych rozhodnutí z dôvodu anonymizácie a zverejňovania súdnych rozhodnutí je potrebné vo veci uviesť:

1/ Oblasť právnej úpravy: .....

2/ Povahu rozhodnutia: .....

3/ Predpisy odkazované v rozhodnutí: .....

Předsedníčka senátu: